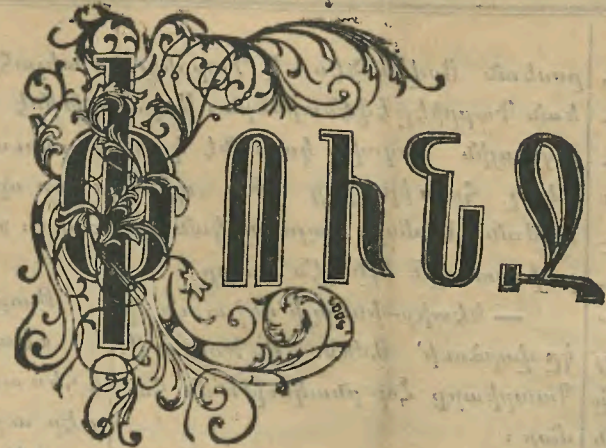

Փոստը ՇԱՐՄԹ օրերը կը հրատարակուի :
Տարեկան բաժանորդագրենք է երկու եւ կես
արծար Մեծիտ կանխիկ վճարելի , քի՛ մայրաքա-
ղաքիս եւ իւր արտարժանաց եւ քի՛ գաւառաց
համար :
Վեց եւ երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ
կընդունուի :
Տեղական եւ գաւառական քրտատարութեան
ծախքը խմբագրութեանը պիտի վճարէ :
Հատը 40 փարայ է , եւ կը գտնուի մասնա-
ւորապէս Պանճե-Պարոս ջրավաճառ եւ գրավա-
ճառ Պողոս եւ Յակոբ աղայից խանութները :

Ծանուցման տողը 3 դուրոշ է մեկ անգամի
համար : Աւելի ամսան կըլլայ աւելի անգամներու
համար :
Խմբագրութեան վերաբերեալ որ եւ գիր
ուղղելի առ Տեղեկ-Տեղ 2-Ս Այաճաճեան Կ. Պօլիս
Պալլոգ-բազար Նափի-Կան վերի յարկ քի. 16 :
ADRESSE
H. S. ALADJADJIAN
Directeur du journal Arménien Pountch
- 16 Nafie-Han, Balouk-Pazar 16 -
CONSTANTINOPLE

ԽՍԲԱԳՈՒԹԻՒՆ ՓՈՒՆՉԻ
Ռուսական Հայ տաղաւան կը մը-
նան անհովիւ եւ անառաջնորդ , եւ
հետզհետէ կը յառաջադիմեն իւր-
եանց կորստական վիճակին մէջ
ի մասին ազգայնութեան , լեզուի
եւ կրօնի : Տարակոյտ չկայ թէ Պօ-
ղոս Պատրիարքարանն է պատաս-
խանատու , որովհետեւ Ռուսական
ազգայնիք իւր հոգեւոր իշխանու-
թեան ներքեւ կը գտնուին : Եթէ
Պատրիարքարանը դեռ եւս կըն-
պասէ Նարեկի Տ. Խորեն Արքե-
պիսկոպոսի պատասխանին կամ
ուղեւորութեան , կը սխալի : Ռու-
սական Հայք իւրեանց ներկայ վի-
ճակին մէջ չեն կրնար կանխաւ ա-
պահովել Նորին Գերապատուու-
թեան պահանջած տարեկոշակին ,
որ է 20-24,000 ֆրանք , որ է
Թուրքիոյ Հայոց Պատրիարքին
տարեկոշակին կրկնապատկը :
Պատրիարքարանի պարտքն է ու-
րիշ եկեղեցական մը , սակաւա-
պէտ եւ պարզասէր եկեղեցական
մը անյապաղ ընտրել ու լրկել
ի Ռուսական : Պատրիարքարանը
չատ ուշ մնացած է արդէն : Թե-
րեւ տարիէ մը , կամ սակաւ մի
ժամանակ աւելի ետք յիշեալ
երկրին մէջ իւրեանց լեզուն ու
կրօնը զիտցող Հայերը մատաւ-
րուցուին , եւ թերեւս այս երկրին
պատուական դաղձականութեան
հետքն ալ չմնայ ուրիշ երկրաց
գաղթականութեանց նման : Ի
զո՞ւր են տարածած ամբաստան-
քնդուանքն են տարածած ի գործ
դրուած միջոցներն :

միութեան անհուն օգուտներուն
վերայ . անմիաբանութեան ազդա-
կործան ֆրանսներն թուեց , եւ յոր-
դորեց ժողովուրդն ի սէր եւ ի միա-
բանութիւն : Տեղւոյս բողոքա-
կան ազգայնոց քարոզիչ Պատ. Յա-
րութիւն էֆէնտի թուրքերէն լեզ-
ուաւ մի գեղեցիկ տառնաբանու-
թիւն ըրաւ , վարժարանաց անհը-
րածեշտ լինելն բացատրեց , եւ յոր-
դոր կարգաց առ հանգիստական ,
որպէս զի իրեանց զաւակաց կըր-
թութեան համար հոգ տանին :
Սոյն տառնաբանութեան յաջոր-
դեց Արթ. Տ. Արքահամ քահանայ
Մուշեան թուրքերէն լեզուաւ խօ-
սեցաւ կրթութեան վերայ , եւ
ինքեղեց որ ամէն ծնողը իրենց
զաւակաց կրթութեան համար հոգ
տանին . եւ ժողովուրդն յորդորեց
սիրել զվարժարանն , ուսմունքն ,
եւ գիտութիւնն , եւ փակեց հան-
դէսն ջերմ օրհնութեամբ : Հան-
գիստակներ մեկնեցան դո՛ւ եւ ու-
րախ արտիւ , զի ցարդ զրկուած
էին մի այսօրինակ հանդէսէ :
Իւրեանց գոհունակութեան ինչպե՛ս
վարժարանին նուիրեցին բաւական
գումար մը : Դ. Գ. Չէլիքչեան

վարեց արդիւնաշատ կերպիւ . հը-
րապարակի վերայ ունի զարգաց-
եալ ուշիմ աշակերտներ որք են
Վիւրքեան , Երկաթադորեան ,
Գօշուեան եւ այլն : Թէրքեան է-
ֆէնտի վկայեալ էր Կեդրոնական
Ազգային Ուսումնական խորհրդէ-
Հայերէն , Գաղղիերէն , Տաճկե-
րէն լեզուաց դասախօսութեան
համար : Շատ դաւառներ այցե-
լած է . ինչպէս նաեւ Փարիզ եւ Պո-
լիս եւ Ստիոյ դիւանոր քաղաքներ ,
լաւ եւ բարի համբաւներ թողոյլ :
Ամբողջ հինգ տարի Կիւրնոյ Զա-
խաճոր թաղի Արապեան եւ Պա-
րոնեան ազգայնոց հովանաւորու-
թեամբ բացուած վարժարանի տը-
նօրէն տեսչութեան պաշտօնը վա-
րած է շատ արդիւնաւորութեամբ :
Այսօր ամբողջ Կիւրնոյ ազգային ք-
երախտագիտական զգացմամբ կը
խոստովանին Թէրքեան էֆէնտի
արդիւնաշատ մի դաստիարակ լի-
նիւն , աշակերտաց յառաջացման
համար զոհած անխնայ ջանքերն :
Նորա դաստիարակեալ աշակերտք
կան սգակիր իրենց ազնիւ դասա-
խօսի մահուան վերայ : Ասկէց եր-
կու տարի յառաջ Կիւրնոյ Տ. Ս.
Մկրտիչ սրբազան կաթողիկոս կո-
չեց իւր Մկրտչեան գիշերօթիկ
վարժարանի տեսչութեան պաշտո-
նը : Վարելու , ուր ցարդ ամենայ-
նիւ զօհացուցած է թէ՛ Նորին
Սրբաշնութիւնն եւ թէ՛ ուսանող-
ները : Առանց երկբայելու կըսեմք
թէ մեծ կորուստ մը ունեցաւ Սե-
բաստիա՝ զրկուելով իւր ուսեալ
կրթիչէն : Մեծ ամեծ արդիւնք կը-
պասէր ի նմանէ : Նշան էֆէնտի
Թէրքեան մեռաւ հեռի հայրենի-
քէն , եւ յուղարկուորութիւնը մե-
ծաւ հանդիսիւ կատարուեցաւ :
Բովանդակ Գերմանիկի հայ հաս-
տիկութիւն կը խռնէ նորա դադա-
ղի շուրջ վերջին պարտաւորու-
թիւնն մը կատարելու համար : Ս.
Կաթողիկոսը համայն հոգեւորակա-
նօք թափօր կաղնելով կառաջնոր-
դեն դադաղին ի Ս. Ստեփաննոս
եկեղեցին , շուրջ ունենալով վար-
ժարանի սգազգեաց մանուկներն
հանդերձ կեդրոնական վարժարա-
նի սանուց ընտիր խմբակաւ՝ տը-
խուր եւ սեւա շղարչեայ զգես-
տուք . գոյնզգոյն ծաղկեայ փուն-
ջեր ու պսակներ կարգաւորու-
թեամբ դրուած հանգուցեալի վե-
րայ . եկեղեցւոյն մէջ յետ կա-
տարման արարողութեանց , ի բեմ
կանգնելով Վեհափառ Հայրապե-
տէն ազգու ու սրտազրաւ դամ-
բանականաւ կը դրուատէ Թէր-
քեան էֆէնտի տաղանդն , եւ առ
Ս. Ս. մատուցած բաղմարդին
ծառայութիւններն : Ապա նոյն
թափօրիւ , ժողովրդեան խոռո-
քաղմութեամբ , ոտովկանօք , տա-
նապետօք , որոնք իրենց պաշտօ-
նական պաշտօն Ս. Ս. թաղի վար-
ժարանի եւ հինգ տարի անընդհատ

սուն Մանուկ եկեղեցին . տխուր
կը հնչեն զանգակը . սոյն եկեղեց-
ւոյ մէջ ալ , յետ մաղթանաց , յա-
տենի եկեղեցւոյ Արթ. Տ. Ղե-
ւոնդ քահանայ Տ. Նահապետեան
ճարտար եւ ազգու բանիւք կը
խօսի դամբանական եւ յարտա-
սուս կը շարժէ յուղարկուոր-
ներն . եւ անտի նոյն թափօրիւ կըր-
կին Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյ
առջի պարտէզն տարուելով կամ
փոփոխ Նշան էֆէնտի մարմինն :
Իբր հայրենակից , չեմ կրնար լու-
մնալ ու չայտնել իմ խորին շը-
նորհակալիս առ Տ. Տ. Մկրտիչ
Ս. Կաթողիկոսն Կիւրնոյ , որ հա-
ճած է այդպիսի հանդիսիւ ամ-
փոփել ազգային դաստիարակի
մարմինն . նոյնպէս առ համայն եւ
կեղեցականս մանաւանդ առ Տ.
Ղեւոնդ պատուական պաշտօնակի-
ցն իմ եւ առ համայն յուղարկա-
ւորս որք բարեհաճած են պատ-
ուել յուղարկուորութեան հան-
դէսն ներկայութեամբ իւրեանց ,
Այսօր կողբան զԹէրքեան ո՛չ մի-
այն իւր հայրենակիցը , այլ իւր
համայն ծանօթը ու բարեկամը ,
եւ մանաւանդ իւր ծերունի անոք ,
անպաշտպան , թշուառ մայրն որ
իւր միակ միւթարն եղող հոգե-
հատոր զաւակէն զրկուեցաւ , եւ
իւր դեռաւոր ամուսինն իւր նորու-
ծին մանկամբ , Յերկնուստ միւթ-
թարութիւն կը հայցեմ որբացիլոց
համար , եւ հանգիստ վաճառ հոգ-
ւոյ Նշան Թէրքեանի արդիւնաշատ
դաստիարակի Սեբաստուցւոյ :

Գրեցին Գ. Յ. Գ. Բովանդակ
Պօլսն . 26 Սեպտեմբեր 1888 .
Լուսանկարներու միջոցաւ կենդա-
նի եւ անկենդան առարկաներու
ընդհանրանալն , ժողովրդեան ա-
մեն դասակարգերուն մէջ պատ-
կերներու մասին ճշտակ առաջ բե-
րաւ , անանկ որ այս օր առաջն-
վապէս կարող ենք ըսել թէ վայ-
րենիք իսկ լուսանկար կամ ուրիշ
պատկերներ ստանալու փափաք
կ'այտնեն . մինչդեռ լուսաւորեալ
աղղոց մէջ պատկերն անհրաժեշտ
պէտքերէն մէկն է եղած : Իրաց
այս վիճակին մէջ արուեստագէտք
եւ մասնագէտք անտարբեր չէին
կրնար մնալ . ժողովրդեան պա-
հանջներուն համապատասխանող
նոր հնարքներ գտնուելու էին .
կամ արդէն գտնուածներն այն-
պէս կատարելագործուելու էին
որ աւելի արդիւնաւոր ըլլային
զատ աւելի օգտակար եւ ըլլայ :
Վերջապէս հնարեցին այն փոքր
ձեւաց մէջ իսկ կրել կարելի է .
գրպաններու մէջ կ'ապահուի եւ լու-
սանկարներն անխաթար մը մէջ
կկատարուին : Լուսանկարն մեծ
ծառայութիւններ կընէ սիրեցեալ
բարեկամաց եւ ազգակցաց կեն-
դանազիրն անսահման ժամանակ-

ներու մէջ պահելով . մեծ դեր
կխաղայ նաեւ ոստիկանութեան
եւ լրտեսութեան աշակցելով կամ
ասոնց օգնութեան կոչելով լու-
սանկարն : Վերջին օրեր Նիու-
եօրք քաղաքի մէջ պատահած մի
հետաքրքրական դէպք ցոյց կու-
տայ թէ , լուսանկարն ինչ հրա-
շալիք գործելու կարող չէ եթէ
լինի ճարպիկ ձեռաց մէջ . Սոյն
դէպքին պատմութիւնը հետեւեալ
կերպով կկարգանք լրագրաց մէջ :
Նիու եօրք քաղաքի մաքսատան
մէջ երկու մտերիմ բարեկամ գը-
րագիրներէ մին կամուսնանայ եւ
կնութեան կառնու պարկեշտ եւ
բարի աղջիկ մը : Այս եւ կին շատ
սիրով կապուին եղբր տարիէ մը
աւելի ժամանակ , եւ սոցա երջան-
կութեան կամանակցէր նաեւ երե-
տասարդին բարեկամն , ամուրի
գրագիրը , Կըսուի իսկ թէ ամու-
րեկտասարդն այնչափ կսիրէր իւր
գրագիր ընկերը որ առանց սորա
ընկերութեան տեղ մը չէր եր-
թար . կճաշէին միատեղ . կըրօս-
նուին միասին կային . մէկ խօս-
քով՝ երիտասարդն ամուսնանալէ
վերջն ալ թէ՛ իւր կնոյ եւ թէ՛
բարեկամին հաւատարմաց կը-
տածէր անսպառ սէր մը . ան-
կեղծ եւ ճշմարիտ սէր բարեկա-
մութեան : Երիտասարդ գրագիրն
ամուսնութեան առաջին տարին
յրջած էր արդէն , երբ տիկինը
կինդրէ գիւղազնացութիւն մը
ընել , եւ մեծ հաճութեամբ կհա-
մանայի ամուսինն , եւ տիկինը կը
մեկնի գիւղ մը . առանձին եւ քա-
ղաքային աղմուկներէ ազատ ա-
գարակի մը մէջ կտեղաւորուի :
Երկու օր վերջը , կնոյ ամուսնոյն
բարեկամը հրաման կառնէ մաք-
սատան տեսչութեան եւ նա ալ
գիւղազնացութիւն մը կընէ , տիկ-
նոյ գտնուած ագարակէն երեք
մղոնի չափ հեռաւորութեամբ ու-
րիշ մի ագարակ գնալով : Մաք-
սատան երկու գրագիր բարեկամ
ներն ջերմ համբոյրներով կըստ-
նուին իրարմ . յաւ յայտնելով
երկուստեք թէ իրենց պաշտօնին
բերմամբ անկարելի ըլլայ երկու-
քը միատեղ գիւղ գնալ կային ,
կային : Ամուրի երիտասարդն , ինչ-
պէս ըսինք , կմեկնի եւ կհաստատ-
ուի իւր բարեկամին կնոյ ընակած
ագարակէն ոչ հեռի տեղ մը եւ
կըսկսի սերտ յարաբերութիւն
ներ ունենալ իւր բարեկամին կնոյ
հետ : Բամբասանքներն կըսկսին եւ
կհաննին մինչեւ Նիու եօրքի մաք-
սատանն եւ կհաղորդուին գրա-
գիրն Սա առաջին անգամ շուգեր
հաւատալ եւ կկարծէ թէ պարզ
զրպարտութիւն մ'է եղածն թէ՛
իւր կնոյ եւ թէ՛ իւր բարեկամին
դէմ . այլ երբ բարեկամը կպըն-
դեն եւ կկնդրեն թէ լաւ է որ
ընկերութիւն մը ընէ , թշուառ գը-
րագիրն լրտես մը կվարձէ եւ կը

տի Դրան արմարե հայթայթող իսկա թանկագին էֆէնտիկ : - Մանկէի երկրորդ աստիճան Մա- նասթըրի նահանգին Բէթիլ տն- քէն Բիզա պէյի : - Սալիսէի աս- տիճան Պասրայի թաղապետական բժիշկ Էօմէր Ֆուսա էֆէնտիկ : Պաղատաի Խաթէի ժողովը քա- տուղարներէն Հոմէի Սալիս պէյի, Սպարապետի Դրան ընդհանուր հաշուակալութեան տուային ճիւ- ղին քարտուղարներէն Մէհմէտ Ա- րիֆ էֆէնտիկ, գաղթականաց յանձնաժողովը ընկիչ ճիւղին քա- տուղարներէն Հիւսնի էֆէնտիկ և Սյալնի նահանգին Խաթէի ժո- ղովը անդամներէն Նիսիմ Խալիֆ էֆէնտիկ : - Երրորդ աստիճանի Օսմանիէ պատուանշան էնկիւրիի նահանգին Տէֆէրտար Ֆէրիս պէյի : - Երրորդ աստիճանի Մէ- ճիտիէ ընդհանուր սպայակոյտի չորրորդ ճիւղին տեղակալ- զըն- դապետներէն Խամայիլ Վասֆը պէյի և մայրաքաղաքի հիւրան- կան դեսպանատան նախորդ եր- րորդ քարտուղար Պ. Ժորժ Էնկի- տէսի : - Չորրորդ աստիճանի Մէ- ճիտիէ Ս. բանակի Յարգ զնդի առաջին վաշտին բժիշկ հազարա- պետ Խաթ էֆէնտիկ և Կիլիսիայի երեւելիներէն Հոմէի Էֆէնտիկ օղ- լու Ֆոթի աղայի : - Զիտտէի կու- սակալութեան տեղակալ անուա- նեցաւ Քաղաքապետութեան ջրն- եալ վարչական ժողովը անդամ Ֆէհմի պէյ : - Տրապիզոնի Պաֆիտ գաւառակի Գայմագամ անուա- նեցաւ Ֆաթիէի Գայմագամ Մու- սա Քեաղիմ պէյ և նմա յաջոր- դեց Պաֆիտի Գայմագամ Ահմէտ Տէրիկ էֆէնտիկ : - Սյալնի Գա- սաղա գաւառակի Գայմագամ ան- ուանեցաւ Սյալնի Գայմագամ Ռիզա էֆէնտիկ և նմա յաջորդեց Գասաղայի Գայմագամ Հիւսնի պէյ :

Բէթիլ վարչութիւնը 40000 լիւրա յանձնեւ է այս օրերս ելմտից պաշտօնատան :

Ս Է Զ Ա Բ Ե Ն (*)

(Գատարկաշրջիկ մը պատմութիւնը)

Մէկ քանի ժամ վերջը, տիկինը խոհանոցին մէջ գտնուած մեծ պա- հարանը բանալով, ուր կը դնէր թէ՛ իւր ձերմակեղենները, թէ՛ հագուստ- ներն և թէ՛ պաշարաց մի մասը, տե- սու որ քաղաքի զոր ձերմակեղենաց տակը դնելու սովորութիւն ունէր, աներևութացած է խեղճ գլխին կեր- թայ տունէն դուրս կիկնայ կը վազէ առ դրացին և կը պատմէ եղածը :

— Ահ զարե՛ն զատ մարդ չմտաւ տունը, միայն դնաւ տեսանք, կըսէն դրացիք :

— Այո՛ ես խոհանոցին մէջ եղած ատենը վերայ հասայ, այո՛ Մէզարէն լինելու է... այո՛, այո՛, վատա՛հ եմ որ նա՛ է գողը : Ետևումը գնաց ու- սիկանստուն և բողբոջաբլի մի մասու- ցանելով ամբաստանեց զՄէզարէն :

Ե.

Ճիշդ նոյն օրը Մէզարէն չընող վաճառականի մը սնտուկներն երկա- կուղղող կայարանը տանելու անակըն- կալ շահը ունեցած և իւր աշխատու- թեան փոխարէն 40 տոն ընդունած էր : Սոյն դրամը ընականաբար սձա- պարած էր տեղաւորել իւր հեղձորէն և բարեբարութեամբ խնայողութեան սնտուկ անուանած պանդոկոսպետաց և գինեկաճառաց քով և երեկոյին փո- ղոցներուն մէջ արմուկներ հանել : Ու- տիկան մը, կարելի է Մէզարէնի հետ բազում անգամ կուռող ոտական Սի- մոն, գինեւտան մը վերնաբարան քո- վէն գտած էր զՄէզարէն, ուր գիշերը անցընել կը յատաւէր, և ի պահա- կանոց տարած էր : Հետեւեալ օրը Մէ-

— Արտաքին գործոց նախարա- րութեան խորհրդականի օգնական Իլիան էֆէնտի Չայեան՝ Մաքրի գիւղի թաղապետութեան նախա- գահ անուանուեւ է :

— Եաֆայէն յերուսաղէմ եր- կաթուղի շինելու արտօնութիւն տրուեցաւ Ժօզէֆ Եապօն էֆէն- տիկ :

— Ներքին գործոց նախարա- րութիւնը ծանոյց էնկիւրիի կու- սակալութեան թէ՛ իւր խնդրա- նաց համաձայն, կրնայ կէսն այս տարի և կէսն առաջիկայ տարւոյ մէջ դանձել փոխարէնն այն ար- մրտեաց՝ որը անցեալ տարւոյ Ե- րաշտութեան պատճառաւ բաշ- խուած էին տեղւոյն կարօտելոյ :

— Ինչպէս ծանուցած էինք նախորդ թերթով, արտաքին գոր- ծոց նախարարութեան խորհրդա- կան Տատեան Վսեմափայլ Սա- րութիւն փաշայի Վէդիլութեան աստիճանը վաւերացնող կայսե- րական հրովարտակին ընթերցու- մը տեղի ունեցաւ երկուշաբթի : Նորին վսեմութեան ապարանքին մէջ ի Պէշիկթայ, մեծաշուք հան- դիսիւ, ի ներկայութեան օսման- եան բազմութիւն բարձրաստիճան պաշտօնատարաց, պալատականաց, դեսպանականաց և ճատեան աղ- զատահմի անդամոց : Յետ այս հանդիսին, Նորին վսեմութիւնը փութացաւ ի կայսերական պա- լատն առ ի շնորհակալութիւն :

— Պարսից Շահը Շիրի Խուրշիտ ակնակուռ պատուանշան ընծա- յեց մեծ Եպարքոս Քեաթիլ փա- շայի, և արտաքին գործոց նախա- րար Սայիտ փաշայի :

— Առեւտրական և հանրային շինութեանց նախարարութեան կողմանէ, երկրագործական յա- ռաժագիւմութեան նպատակաւ նը- պատակաւ, տիպար արտեր պի- տի հաստատուին առ այժմ Սու- րիոյ, Հալէպի, Դոնեայի, Ստա- նայի, Սեբաստիոյ, Եանեայի և

Մանասթըրի նահանգաց և Նիկի- միդիոյ գաւառի կարեւոր վայրաց մէջ :

— Նոր փոխառութեան գու- մարն առաջիկայ ամսոյ մէջ պիտի վճարուի ելմտից պաշտօնատան : Այս գումարէն 80000 ոսկի պիտի տրուի Քրէտի Ժէնէրալ Օթօման գրամատան՝ երկու տարի յառաջ տուած փոխ գումարին համար : 170 000 ոսկի Օսմանեան գրամատան, օտար երկրաց օսմանեան դեսպա- նական մարմնոյն ամսաթոշակաց համար, և 100000 ոսկի՝ ի հաշիւ պահանջից ռուս հպատակաց :

— Լոնտոնէն տրուած հեռա- գրի մը նայելով, Վիէննայի օսման- եան դեսպանը ծանուցեւ է Բ. Դրան թէ՛ երկուց կայսերաց տե- սակցութիւնն ո՛ր և է հոգ պատ- ճառող հանգամանք չունի, թէ՛ այդ տեսակցութիւնը պիտի նպաս- տէ խաղաղութեան պահպանու- թեան : Թէ՛ Եւրոպիոյ արդի կա- ցութեան մէջ ո՛ր և է փոփոխու- թիւն ներմուծելու խորհուրդ չը կայ, և թէ՛ ինչ որ ալ պատահի պոլսական գործից համար, զիտուրքիս չպիտի խռովէ :

— Պէրուիի գաղղիական հիւպա- տոսարանի գործակաւորը (հիւ- պատոսը բացակայ է) բողբոջաբլի մը ուղղեւ է առ կառավարիչ քա- ղաքին, Ռուսիոյ կայսեր եղբարց ի Պէրուի հասած օրը ճանապար- հին վերայ շարուած զօրաց կող- մանէ արգելուելուն համար, թէ և ինքը յայտներ է ո՛վ լինեն, և իսպա սպայի մը միջոցաւ՝ սակայն ոչ առանց գեղարուութեան ճանա- պարհ տրուելուն համար :

— Կայսերական հրամանաւ, մեծ Եպարքոսին կողմանէ պատ- ուէր զրկուեցաւ դաւառները որ ծխախոտ մշակողաց իրաւունքները պահպանուին, և հարկաւոր միջոց- ներն ի գործ դրուին Բէթիլ պաշ- տօնէից սպօրէն ընթացքն արդե- լելու համար :

որ կուգաս առ իս, յաւել բանտա- պահ :

— Այո՛, իրաւ է, Պ. Ռիշար, Ե- սաւ Մէզարէն, այո՛. բայց ուրիշ ան- դամներ... ուրիշ անգամներ միւսեայն բանք չէր :

— Այո՛, ձմեռն սկիզբը, ճիշդ այս ժամանակ, պատմականեց զուար- ձակոյ բանիւր բանտապահը :

— Այո՛, այն ատեններն արդի գործին պէս չէր, միմայ դարձեալ Մէզարէն միշտ տխուր, մտախոհ, խը- ռովեալ և տրտմուից :

Հետեւեալ օրը պէտք եղաւ փո- խադրել զՄէզարէն ի հիւանդանոցն բանտին : Ջերմ ունէր և չէր կրնար ոտքի վերայ կանգնիլ : Բայց յայտնանէ կարի մըձիկեալ էր, կը հաղար, կը խեղդուէր, կը գուռակուէր թէ թո- ճատապէ՛ մը բռնուած է :

Զ.

Մինչ այս մինչ այն, տիկին Լը- ֆէյլը մեծ պահարանին մէջ անուշ- ղինաց ամաններն յարգարելու ատեն կորուսած քաղաք գտաւ, որ պահա- րանին տախտակամանին և նորա սրի- ուղին տակ ձեղքուածքի մէջ մտած և վարի գարաւին ինկած էր անուշեղի- նաց ամաններուն ետին : Իւր սրտա- լանքէն թախծեալ՝ անպարեց իմաց տալ ոտականութեան և ետ առնուլ բողբոջ, և յանձն առաւ դարմանել կրցածին չափ դժբաղդ Մէզարէնի պատճառած ցաւն ու անիրաւու- թիւնը :

Երբ ոտականապետն ու բանտա- պահն մտան ի հիւանդանոց, ուր կը գտնուէր հիւանդը Մէզարէն, և իմա- ցուցին այն լուրն, երկու արտօսը հո- սեցան աչքերէն և իւր նիհար և դալ-

— Ռուսիոյ կայսեր եղբարք Երուսաղէմ հասեր, և իւրեանց հանդուցեալ մօր ի յիշատակ կա- ռուցեալ ռուսական մատրան բաց- ման հանդէսը կատարել տուեր են :

— Կովկասու Ապաղա յեղէն 970 ի չափ չէրքէսք, ըստ խընդ- րանաց իւրեանց ի թուրքիա դաղ- թելու և Հէքքեարի մէջ բնակե- լու հրաման ստացած են կայսե- րական կառավարութեանէն :

— Էտրիւնի Քէշան գաւառա- կին մէջ բնակեալ 80 մահմետական դաղթական ընտանիք մայրաքա- ղաքս եկած են՝ երթալ Սիւրի կողմերը բնակելու համար :

— Ղալաթիոյ թիւնէի կայա- րանապետներէն Անդուան Ստամ Լէնձէվաքի, ՅՏ ամեայ բոլոնիացի մը, որ ութ տարիէ ի վեր այդ վարչութեան մէջ կը ծառայէր, երկուշաբթի առաւօտ անձնա- սպան եղած է իւր բնակարանին մէջ, ի Բերա : Ոստիկանութիւնն անձնասպանին սեղանին վրայ դը- տած է երկու նամակ, մին՝ իտա- լերէն լեզուաւ, ուղղեալ առ ճար- տարապետ Սէմբրինի, և միւսը՝ բոլոնիէն, ուղղեալ առ Պ. Մի- խայիլովսի ժամագործ ի Ղալա- թիա : Առաջին գրովը կը խնդէր Պ. Սէմբրինի, Պ. Միխայիլովսիի յանձնել գրադարանն ու ոսկի ժա- մացոյցն, և միւս ինչքն ըստ կամս գործածել, յուղարկաւորութեան ծախքն հողայէ յետոյ : Երկրորդ գրովը կը խնդէր Պ. Միխայիլովսի- լիէ որ հաճի ընդունիլ իւր ժա- մացոյցն իւր բարեկամական յիշա- տակ մը, իսկ գրադարանը նուի- րէ բոլոնական բարեգործական ընկերութեան որոյ նախագահն էր ինքն : Սա տարի մը առաջ ժա- տտենդէ բռնուելով դարման- ուած էր գերմանական հիւանդա- նոցին մէջ : ապաքինմանէն ի վեր, բարեկամները նշմարած էին թէ բարոյական մեծ լքման մը մատ-

կաղոյն այտերէն վար վաղեցին :

— Ես գիտէի... արդէն ձեզ ը- տած էի, թոթովեց Մէզարէն և յաւել միշտ կարուկ ծայրով մը, Պ, Ռիշար, թողութիւն ըրէք... դուք միշտ Մէ- զարէնի քաղցրաբարոյ գտնուած էք... շնորհակալ եմ... բայց... չէ թէ ձեզի դէմ վշտանալուս համար, այլ կուգեմ երթալ, քանի որ յանցաւոր չեմ :

— Պէտք է որ սպասես մինչեւ ցկատարեալ առողջութիւնը կամ մին- չեւ ցդարուն :

— Ես ալ կուգեմ... Պ. Ռիշար, բայց քանի որ յանցապարտ չեմ, գէ- չութիւն մը ըրած չեմ... կը փափա- ժեմ խնամուել ի հիւանդանոցն քաղա- քին : Ժամանակէ մը վերջը քիչ մը վի- ձակին մէջ բարուքուցմ տեսնուելով, ըստ իւր փափաքանաց փոխադրեցաւ ի հիւանդանոց քաղաքին :

Բժշկապետին՝ տօքթօր Միշէլի, որ բարեխիտ և զուարճասէր մարդ մ'էր և շատ անգամ փողոցին մէջ Մէ- զարէնի դրամ տուած էր, առաջին այցելութեան ատեն Մէզարէն ըսաւ :

— Ա՛հ, Պ. Միշէլ, աղէկ չեմ... ոչ... կարծեմ գործս ընցած է... :

— Իմ, իմ ծերո՛նիս, պարապ կասկածներ կընես... 15 օրէն կա- ռողմանս, իրաւ կըսեմ, դարձեալ առաջուան պէս դու մեղ արդահա- րութիւն պիտի ընես փողոցները :

— Ա՛հ, Պ. Միշէլ, կը տարակու- սիմ... ինձ թուի թէ միայն ի Մէնթ- Մարկիթի երթալու համար պիտի դուրս ելնեմ աստի :

Ե.

Ինչո՞ք Մէզարէն չէր խաբուեր : Երկու երեք շաբաթ ալ ապրէն վերջ

նուած է խեղճ և ամեն առթիւ կը յայտարարէ թէ կրանքէն ձանձ- րացած է : Մարմինը բնակարանէն ուղղակի ֆէրի գիւղի գերեզմա- նատունը փոխադրեցալ թաղուե- ցաւ առանց կրօնական արարողու- թեան :

— Անցեալ շաբաթ օր սաստիկ փոթորիկ մը պատահելով յԱյնո- ռոզ՝ և նաւ ընկղմեւ են ընդ որս նաւու Ռուսաց վանքի շողեհնաւա- կը : յիշեալ նաւուց միոյն նաւա- պետը Մուսթաֆա ծովամայն ե- ղեր է : Ռովանդակ ֆլուան 3000 լիւրայի չափ կը կարծուի :

— Դուղկունճուքի Օլէք Տուքի անուն հրէից բարեգործական ըն- կերութեան վիճակահանութեան առաջին պարգեւը, 10 հազար զրշ, ֆարուութիւն անուն հայ բեռ- նակիր մը շահեր է :

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Կ. Պոլիս 8 Հոկտեմբեր 1888

Օսմանեան Բոնաօրիտէ	16-27
Ռուսիայի Երկաթուղի . Գրանդ . 47-75	
Թրամուէյ	1. 0. 440
Օսմանեան լիւրան 100 դրուշէն	
Մէճիտիէ	108-16
Մէթալիք	103-10
Հինգնոց	104-00
Վեցնոց	103-20
Ռուսիի թղթաբար	8-53
Ռուսիի արծաթ	76-00
Ռուսիոյ Բոլ	91-
Գաղղիական լիւրա	88-
Անգղիական »	110-30
Գրիմից	51-20

Ս.ՐՏԱ.ՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

— Անգղիոյ մէջ շատ հրապա- րակագիրք, և նոյն իսկ միսինա- րական Բնկերութեանց անդամք, խորհուրդ կուտան աւելի օգտա- կար նպատակներու գործածել Միսինարութեանց յատկացեալ մարդկային և դրամական ահագին ոյժերը : Հիւսնոսաց դարձի գա- լուն արդի ընթացքը դիտելով, 27,000 տարի պէտք է որ կըսեն, 27,000 տարի պէտք է որ կըսեն, 27,000 տարի պէտք է որ կըսեն, 27,000 տարի պէտք է որ կըսեն :

— Ռուսիոյ կայսեր եղբարք Երուսաղէմէն Եգիպտոս ալ պիտի երթան, սակայն Խոթիլը իւր քրոյ՛

մեռաւ, և մարմինը կը հանգչի այսօր Մէնթ-Մարկիթի նուիրեալ շինական գերեզմանատան մէջ, որ կը տարած- ուի մինչեւ Մէնթիլիսի աղբեր և ան- տառախիտ բլրին ստորոտը :

Քաղաքին և գաւառային և նաւ սահմանակից գաւառաց լրագիրք՝ որ տեղական փառաց՝ ինչ որ ալ լինին, մեծաթանք տալու հոգածու են, ի- րենց ընթերցողաց հաղորդեցին սոյն մահն և հրատարակեցին հռչակաւորն Մէզարէնի վերայ կենսագրական անա- րաման տեղեկութիւններ և քննա- դատական կամ դաւելտական յօդու- ածներ : Բայց այն դամբանականներէն ամենէն պերճն ու ամենէն արտաշարժն եղաւ Մէզարէնի անհաշտ թշնամին՝ ոտականին Միմոն . ո՛վ կը կարծէր :

Միմոն ի դուր կը կրկնէր թէ յետ այսօրիկ իւր պահպանութեան յանձ- նեալ ժողովուրդը կրնան պարապիլ իրենց գործերուն՝ խճճուելու և նը- չաւալ լինելու երկիւղէ դերծ . կրնան քննալ ուղղաճողուն չափ առանց փախ- նալու սրինգի և աղմուկի ձայներէն, վասն զի ո՛չ եւս է Մէզարէն : Քաղա- քին մէջ պահպանողական պոռոյսներ ընելու ատեն յակամայս կը փնտէր զՄէզարէն : Իրեն ա՛յնպէս կուգար թէ կը տեսնէր դնա . . . անգութ պատ- րանը :

Եւ որո՞ւ մտքէն կանցնէր, կը բացադանչէր Միմոն իւր ճառին վեր- ջաբանին մէջ թէ՛ սոյն անցադ և ան- ուղղայ յանցաւորը, սոյն խեղճ Մէզա- րէն՝ որ 52 անգամ բանտ դրուած էր և միշտ առանց տրտնջալու, կը մեռ- նի՝ ՅՏ րդ անգամ ի բանտ երթալու վտէն :

Վ Ե Ր Ջ

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ՊԱՐՏԵԶ

Գ Ր Ե Ց
Տ. Որդէն Արքեպիսկոպոս Միսիթարեան
Առաջնորդ Եպիսկոպոս
Նորին Գերապատուութեան
սոյն նոր գործն, որ բնական գի-
տութեան և բնական պատմու-
թեան վրայ կը խօսի ժողովրդ-
դեան հասկանալի լեզուով, Զմիւռ-
նիոյ Տէտէկեան եղբայր տալարա-
նէն ի լոյս ընծայուած է մաքուր
տալարութեամբ և կը վաճառուի
բոլոր գրավաճառաց քով ի գին 7
դահեկան :

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԱՐՈՒՄ
ԱՌԱՐԵԼԱԿԱՆ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ
ՍԱԳՈՒՄԱՐ ՈՒ ՍԻՍ

Գեր. Տ. Մատթէոս Եպիսկոպոս
Իզմիրեան դարձ է Հայաստանաց
Ս. Եկեղեցւոյ ընդհանրական հայրա-
պետութեան, և Աղթամարաց ու Սոյ
կաթողիկոսութեան հաստատու-
թեան, իրաւասութեան և պարտու-
ղութեան վրայ, պատմութեամբ
արձանագրութեամբ և հին ու նոր
վերական պատմագրութեամբ հաստա-
տելով զամենայն, ընթերցող լուրի
ծանօթութիւն կոտանայ Հայաստան-
եայ Հայրապետութեան և Աղթամար-
այ ու Սոյ անցեալ և ժամանակա-
կից վիճակաց վրայ, Գեր. Իզմիրեան
քաջ հետազոտած ու իմաստասիրած
է զայս ամենայն, և լուսաւոր ծանօ-
թութիւններ կընծայէ հետաքննիչ
ապոյց: Գրքին սկիզբը դրուած ցանկը
ոչ չէ անցունողն պիտի տեսնէ, թէ
Որդի Նշանաւոր անցքեր Նշանակեալ
են խնամով, և քանի՜ նուիրական ու
մեծարելի է Հայկական հարստու-
թեանց միակ միացորդն եղող Հայրա-
պետութիւնն, Կարծէ, որ ամեն Հայ
թանգարանի մէջ գլխաւոր տեղ մը
բունէ այս Գիրքը:

Կատուել լրագրոյս գրասենեակը,
Կ. Պոլիս Պարզ-բազար Նափլէ-խան
վեր. յարկ թիւ 16. Պարզ-բազար
Ջրավաճառ Պողոս աղայի խանութը:
Կը բաղկանայ 1300 երեսէ:

PILULES HOLLOWAY
ԴԵՂԱՀԱՏԻ ՀՈՒՂՈՒԹԻՒՆ

Լեարգի, ստամոքսի և աղիքներու
ամեն տեսակ անկարգութեանց համար
խիստ ընտիր է այն դեղահատը, և
ամեն ջրային տկարութեան, ու ժաթա-
փութեան և տկարութեան համար: Կը
ընջէ և անհետ կընէ ամեն տեսակ
անցաւորութեանց հետքերը: Սըր-
տի և երկկամայն վրայ օգտակար ազ-
դեցութիւն մը ունի. արեւնը մաք-
րելով՝ նորա խանդարեալ վիճակը կը
կանոնաւորէ և զբոլորով կենտեւ-
ործարանները կը զորոգէ: Իւր դե-
ղական մեծ ազդեցութեամբ սրտա-
խառնութիւն, կծուութիւն, մաղձա-
յին հիւսաղութիւններ, որովայնի մէջ
լցուած կաղեր, գլխի ցուեր կլանէ,
մարսողութիւնը կշտկուորի, և մար-
մինը մաքրուելով բոլոր այն աղտե-
ղութիւններէ որ շատ անգամ զանա-
զան հիւսաղութեանց սկզբնապատ-
ճառ կըլլան, առողջ՝ ուժեղ և բնա-
կան դիրքը կդգնեն:

ONCUEHT HOLLOWAY
ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒՂՈՒԹԻՒՆ

Մորթային հիւսաղութիւն և վէրք
բուժելու մասին ունեցած պաշտաւ-
ական յատկութեանցը Հիւսաղանոցի
նաւ ուրիշ դեղ մը. հին կամ նոր
թուխտոր վէրքեր, ուռեցք, քաղց-
կեղ (շիրիփիքեթ), սրունից և ստեանց
վէրքեր կամ բոլորովին կանցնին և
կամ կլանան. օգտակար է նաև
հարբութիւն, հազի, սրտի բարախման,
մանաւանդ յօղացաւ (եկ) ըստած
հիւսաղութեան. Իւր կաղաւորելը և
զորուոր ազդեցութեամբ խոյ (սը-
րաւա) հիւսաղութեան ապականիչ
զորութիւնը ինչ աստիճան որ լայն
կը դիմադրուէ:

Այս դեղերուն գործածութեան
եղանակը նշանակուած է իւրաքան-
չիւր տիկ վրայ, որ կը գտնուի ա-
մեն դեղավաճառներու քով, և մաս-
նաւորապէս Պարզ-բազար թաղ-խանի
կողմերը Պ. Գապարեանի դեղարա-
նը, թիւ 7, կը ծախուի:

Աւելի առեւել ուղղող կը հրաւիր-
ուի առ հեղինակն աօքթօր շարուն
ի Լոնտոն Օքսֆորտ փողոց թիւ 533:

ՏՆՈՐԻՆ ԵՒ ՏԵՐ
Հ. Ս. Ա. Ա. Ա. Ա. Ա. Ա. Ա. Ա.
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԿԱՐԱՊԵՏ ՊԵՊԵՐԵԱՆ
Կ. Պոլիս Ձիւթ-բազար թիւ 23

Մամուլ խափանեալ զաւեշտա-
թերթի արտօնատէր Գեորգ Էֆէնտի
Այլազեան՝ Միտիլլէն ընտիր ձի-
թախը և օճառ, թէնոտոսէն պատ-
ուական գինի և Իզմիրէն ընտիր օղի
բերել տուած է, և աժան գնով կը
վաճառէ: Դալաթիւս Բէնջէնայիս-պա-
ղար Իփսի խան: Ասոնցմէ զատ, յատ-
կապէս բերել տուած է Կիպրոսի պատ-
ուական գումանտարիան, Եւրոպոյէն
Ժօրթ Սալամոն եղբայր ընտիր գոնեալ-
ները թէ՛ չիւերով և թէ՛ տակառով, և
Իւսկիւտարի ընտիր Չալուշ-իւզիւ-
միէն ճերմակ գինի, նաև ամենաքննարկ
ձիթապտուղ, Յաճախորդը մեծապէս
գոհ կը լինի ասոնց թէ՛ ընտրութեան
և թէ՛ աժանութեան համար:

ՄԻՒՆԵՍԻՍԻՍԻՍ ԳԱՎԱՆԻՑԻՆ
(Գիթապը Էլիէ) որ պատ-
ժական դատարանաց վերաբեր-
եալ գրութիւններ կը պարունակէ:
Պօլիս Պարզ Սիւ-ճատտէսի 23
թիւ գրավաճառատան մէջ կը
գտնուի ի գին 6 դրուշ:

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳԻՐՔ
ԹՈՒՍ. Գ. ԻՏՈՒԹԵԱՆ

Առաջադրեալ
Յ. Գ. ՓԱՍԿԱՆԵԱՆ
ՄԱՍՆ Բ.
Մանկավարժական նոր և դիւ-
րանց եղանակաւ և պարզ և դիւ-
րմունքի ապացոյցութեամբ ըն-
դարձակ կը խօսի հետեւեալ նիւ-
թոց վրայ: Չափը, կշիւը և դը-
րամը. — Տանորդական կոտո-
րակը. — Յատկութիւն թուոց. —
Հասարակ կոտորակը. — Թուրքիոյ
հին և նոր չափուց և կշիւը բաղ-
դատութիւնը. — Թուրքիոյ հին և
նոր չափուց և կշիւը գնոց բաղ-
դատութիւնը. — Իւրաքանչիւր դա-
սի վրայ հրահանգի և գործնական
խնդիրը, ընդ ամենը իւր 500. —
Չանաղան ցուցակը, և այլն, և ըն-
դին 5 դրուշ:

Հ. Է. Մ. Ե. Ն. Չ. Ի
ՄԻՒՆԵՍԻՍԻՍԻՍ ԶԱՐԻՍԻՑԻ
Առաջադրեալ Մ. Աբէլեան
Սոյն գործը կը պարունակէ
Պարսկաց հին և նշանաւորագոյն
մատեններէ քաղուած ընտիր
հատուածներ հանդերձ բաւական
և այլ պիտանի ծանօթութեամբ:
Գին 400 փարա:

ՔԵՏԻ ԿԵՐՁԻԻ

Թարգմանիչ Հրատարակիչ
Անտոն Ալիք Կ. Պիլլէրեան
—
Տպագրել Պիլլէրեան Կարա-
պետ Էֆէնտի տետր առ տետր
հրատարակած Նեթիճէի ՄԵՐԱՄ
անուն հրահանգիչ և հետաքրք-
րաշարժ վէպը լրացած լինելով,
առաջիկայ շաբթու պիտի սկսի
տետր առ տետր հրատարակել
ՔԵՏԻ ԿԵՐՁԻԻ անուն ընտիր վէպ
մը, դարձեալ գործը և սահուն
թարգմանութեամբ Մեծ. Ալիք Ան-
տոն Էֆէնտի Անշուշտ այս վէպն
ալ մեծապէս գոհ պիտի ընէ ըն-
թերցողներն: Նախորդ վէպերու
բաժանորդութեան սահմանեալ
պայմանք անփոփոխ կը մնան սոյն
նոր գործին համար ալ: Բաժա-
նորդիւ փափաքողը կը հրաւի-
րուի ի տպարանի Պիլլէրեան, 2ի-
չէք-պաղար թիւ 23: Վէպն չո-
րեքշաբթի և չաբաթ օրերը պիտի
տրուի տետր առ տետր, և ամ-
սական բաժանորդագինն է հինգ
դրուշ ի Կ. Պոլիս, իսկ դաւաճաց
համար վեց դրուշ թղթատարու-
թեան ծախքն հրատարակչին վե-
րայ լինելով:

հանրային պաշտօնէից առօրեայ
գործածութեան մէջ ներմուծեալ
600 օտար բառեր, և յատուկ
ընթերցանական պատուիրեր է
գերմանական բառերն և եթ գոր-
ծածել այսուհետեւ: Մեծ և հզօր
ազգի մը ի մասին լեզուի այս նա-
խանձարնորութիւնն անշուշտ մեր
ազգայնոց համար ամենախորին
ուշադրութեան արժանի է:

— Վիէնայէն հեռագրեալ է
թէ՛ Ուշան գնդի մը սպայից մին
այս օրերս չահեցաւ 200 հազար
ֆիօրին կամ 16000 անգղիական
լիրա վիէնայի քաղաքային փո-
խառութեան վիճակահանութե-
նէն, և տակաւին մօտերս վիէն-
նացի սպասարմալ 150 հազար
ֆիօրին պարզ և չահեցաւ ուրիշ
վիճակահանութեան մը: Ի վիէն-
նա այսպիսի վիճակահանութիւնք
տեղի կունենան գրեթէ ամէն
շաբթու, որով ժողովրդեան ամէն
դասերը՝ փոխանակ պարզապէս
գրամ խնայելու՝ նախամեծար կը
համարին վիճակահանութեան դի-
մել:

— Գերմանիոյ կայսեր ի Հռոմ
այցելութեան առթիւ, արքայա-
կան պալատան յարգարման հա-
մար 950 հազար ֆրանք ծախք
եղեր է, և ահազին գումար մը
տրուել է զՀռոմ մաքրելու հա-
մար:

— Ի Հռոմ արքայական պալա-
տան մէջ Գերմանիոյ կայսեր ի պա-
տիւ տրուած կոչուքին չեն հրա-
ւիրուեր նախարարաց կանայք:
Այսպէս անօրիններ է թագուհին,
որպէս զի այս առթիւ նախարա-
րապետ Պ. Բրիսքի կինը տեսնե-
լու հարկին մէջ չգտնուի, զոր մին-
չեւ ցարդ տեսնել ուզած չէ, սա
պատճառաւ որ Պ. Բրիսքի ե-
րիտասարդութեան ատեն բողո-
քական պսակաւ առած կինը թող-
լով՝ երկրորդ անգամ հռոմական
ու քաղաքային պատկաւ ամուս-
նացած է մեծահարուստ կնոջ մը
հետ: Պ. Բրիսքի այս վարմունքն
արդէն իւր յառաջագիմութեան
արդեւը եղած էր երկար ժամա-
նակ, և հիմա ալ պատուաւոր չը
համարուիր ընտանեկան կացու-
թիւնը:

— Գերմանիոյ կայսրն ականա-
կուռ տուի մը նուիրեր է Հռոմայ
Պապին, և Խալիլի թագաւորին
ընծայեր է իւր հօր պատկերը՝
մահուան անկողնոյ վերայ, դըր-
շով շինուած:

— Հաստատուած է թէ գինին
ի Գաղղիա շատ քաղաքաց մէջ մեծ
մասամբ կը պատրաստուի գետ-
նախնձորի ալիւրէ և ալբոյէ, չամի-
չէ և այլ չորցուած պտուղներէ,
և թէ՛ վնասակար է այս ոչ միայն
երկրին գինւոյ արտադրչներուն
այլ և ժողովրդեան:

— Գաղղիոյ մէջ գտնուող օ-
տարազգեաց վերայ հետեւեալ
ծանօթութիւնը կան: 1851 թն
380831 հոգի. 1882 թն՝ կրկնա-
պատկին, 1876 թն՝ 800 հազար.
1884 թն՝ 1 միլիոն, 1886 թն՝ 1 մի-
լիոն 126 հազար: Օտարազգեաց
մէջ աւելի են Իտալացիք: Գեր-
մանացիք այժմ 100 հազարէն ա-
ւելի չեն, մինչդեռ վերջին պատե-
րաւմէն յառաջ 200 հազարէն ա-
ւելի էին:

ԱՅՆ ԵՒ ԱՅՆՔ
×× Առաջադրեալ Երեմիոյ: — Ա-
մերիկացիք թղթով ծխախոտ չի-

մահուան պատճառաւ չպիտի կրը-
նայ չառ փառաւոր կոչուքը տալ:
— Ի Սուէշ անցեալ կիրակէ
երեկոյ բուռն փոթորիկ մը տեղի
ունեցեր, և չորեկուսաց կարա-
ւանն յայնժամ զծէն դուրս ելեր է:

— Ռուսիոյ կառավարութիւնն
ի Նիքոլայէֆ զրահաւոր մարտա-
նաւ մը շինել կուտայ:

— Գերմանիոյ կայսրը Ռուսիոյ
ծովային զօրութիւնը տեսնելէն
յետոյ հրամայեր է փոյթ տանիլ
Գերմանիոյ ծովային զօրութիւնն
աւելցնելու համար:

— Ռուսիոյ կայսրն ու կայս-
րուհին անցեալ շաբթու Տիգրիս
հասան:

— Ռուս վարդապետի մը ա-
ռաջնորդութեամբ 14 ռուս եկե-
ղեցականք և աշխարհականք Հա-
պէշաստան դրկուեր են, ինչպէս
ժամանակէ մը հետէ կըսուի՝ յիշ-
եալ երկրին մէջ օրթոթոս կըսնքն
ընդհանրացնելու նպատակաւ:

— Գերմանիոյ կայսրն ի Հռոմ
մեծաւ շքով ընդունուեցաւ թա-
գաւորէն և ժողովրդէն: Սակայն
կայսրանէն ելնելով՝ կառօք եր-
թալու առեւնը ճանապարհին վե-
րայ բաղմամբիւ կարմիր թուղթեր
ներսուեցան, որոց վերայ գրուած
էր «կեցցէ՛ Գաղղիա, կեցցէ՛ Ալ-
զաս-Լուէն, կեցցէ՛ Տրենտոն և
Թրիէստէ, անկցի՛ երբեակ դաշ-
նակցութիւն: Երեկոյն ալ ար-
քայական պալատան առջև այսպի-
սի հակադերմանական ցոյց մը
տեղի ունեցաւ, և ոստիկանու-
թիւնն ու զինուորը միջամտելով
քանի մը հոգի բռնեցին, Կայսեր
Վատիկանի պալատն երթալու ա-
տեն ալ յիշեալ կարմիր թուղ-
թերէն թափեցին ճանապարհին
վերայ:

— Գերմանիոյ վախճանեալ Ծը-
րէտէրիկ կայսրը դարմանող գեր-
մանացի բժշկաց տեղեկագրին գէմ
անգղիացի տոբժօր Մաքէնզի
տետրակ մը հրատարակեց, որով
մասնաւորապէս ամբաստանած է
զգերմանացի տոբժօր Պէրկման
թէ՛ 1888 թ. Ապրիլի 12 ին կատա-
րած ձախող գործողութեամբ 10
ամիս կարճած է վախճանեալ կայ-
սեր կեանքն: Արդ կըսուի թէ այդ
ամբաստանեալը դատ պիտի բա-
նայ ամբաստանողին դէմ:

— Ամերիկայի մէջ երկու կա-
ռախուսք մէկմէկու բաղխելով
105 անձինք մեռեր և նոյնչափ
մալ վերաւորուեր են: Այս թըշ-
ուառաց բազումը Բէնսիլվանիոյ
Գինհատից ընկերութեանց կա-
տարած հանգէսէն կը դառնային:

— Գաղղիոյ նախարարապետն
Ազգային ժողովին մատոյց Սահ-
մանադրութեան վերաքննութեան
ծրագիր մը, և ժողովն՝ ըստ ա-
ռաջարկութեան նախարարապե-
տին՝ 184 ի դէմ 307 ձայնի կա-
ռավարութեան համար վտահու-
թեան քուէ տալէն ետքը, ծրա-
գիրն առ ի վերաքննութիւն յանձ-
նեց մասնախմբի մը:

— Գերմանիոյ կայսրը խտու-
պատուիրեր է որ արքունեաց ճաշա-
ցուցակաց պաշտօնական յարաբե-
րութեանց և պաշտօնագրոց մէջ
գործածեալ գաղղիական բառք
ու ասացուածք ջնջուին, և նոյա
տեղ գերմանական բառեր յար-
մարքնելով գործածուին: Սաքս-
վէյսմարի մեծ դքսութիւնն ի գեր-
մաներէն թարգմանել տուեր է